

RUTA SEPETYŠ

AUTORKA MEZINÁRODNÍCH BESTSELLERŮ

POTRHANÁ KŘÍDLA

PŘELOŽIL PETR ELIÁŠ

COO
BOO

POTRHANÁ KŘÍDLA

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

COO
BOO

Ruta Sepetys
Potrhaná křídla – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

POTRHANÁ KŘÍDLA

RUTA SEPETYS

COO
BOO

Přeložil Petr Eliáš

Translation © Petr Eliáš, 2014

Text copyright © 2013 by Ruta Sepetys

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form. This edition published by arrangement with Philomel Books, an imprint of Penguin Young Readers Group, a division of Penguin Random House LLC.

ISBN tištěné verze 978-80-7498-792-2 (1. zveřejnění, 2014)

ISBN e-knihy 978-80-7498-890-5 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

„Není znamenité krásy, aby v ní nebylo kouska podivnosti.“

Sir Francis Bacon

Moje matka je prostitutka. Ale žádná špinavá pouliční štetka. Je dost hezká, mluví docela vybraně a pěkně se obléká. Ale spí za peníze nebo za dárky s muži, takže je prostitutka, aspoň podle slovníku.

Začala pracovat v roce 1940. To mi bylo sedm let a přestěhovaly jsme se z Detroitu do New Orleans. Z nádraží jsme jely taxíkem rovnou do nóbl hotelu na St. Charles Avenue. V hale se matka seznámila s nějakým mužem z Tuscaloosy a dali si spolu drink. Představila mě jako svou neteř a tvrdila mu, že mě veze k sestře. Neustále na mě mrkala a šeptala mi, že jestli ji neprozradím a počkám na ni, koupí mi panenku. Noc jsem strávila sama v hale a zdálo se mi o nové panence. Ráno nás matka zapsala do našeho vlastního velkého pokoje s vysokými okny a malými kulatými mejdlíčky, co voněla po citronech. Od toho pána z Tuscaloosy dostala matka krabičku potaženou zeleným sametem a v ní perlový náhrdelník.

„Josie, v tomhle městě se budem mít moc dobře,“ řekla mi. Zrovna stála před zrcadlem, do půl těla nahá, a obdivovala nové perly.

Druhý den přijel do hotelu snědý řidič jménem Cokie. Matka dostala pozvání na návštěvu u někoho důležitého ve Fran-

couzské čtvrti. Musela jsem se vykoupat a donutila mě vzít si na sebe parádní šaty. Dokonce mi do vlasů uvázala stužku. Vypadala jsem nemožně, ale matce jsem nic neřekla. Jen jsem se usmívala a přikyvovala jsem.

„Tak, Josie, a budeš hezky zticha. Doufala jsem, že pro mě Willie pošle, a nepotřebuju, abys to všechno zvorala tou svojí tvrdohlavostí. Když se tě nikdo nebude na nic ptát, tak mlč. A proboha svatýho, ať tě ani nenapadne si broukat. Je to strašidelný. Jestli budeš hodná, koupím ti něco moc hezkýho.“

„Jako panenku?“ zeptala jsem se a zadoufala, že jí trochu osvěžím paměť.

„To víš, že jo, kočko, ty bys chtěla panenku?“ odvětila, domalovala si pusku rtěnkou a pak do vzduchu před zrcadlem poslala polibek.

S Cokiem jsem se hned skamarádila. Jezdil ve starém kouřově šedivém taxíku. Když se člověk podíval zblízka, viděl na dveřích pozůstatky nápisu TAXI. Dal mi pár karamelky z melasy a burákového másla a mrkl na mě, jako že „Drž se, holka.“ Cestou si pískal škvírou mezi zuby. Broukala jsem si s ním a doufala, že mi melasa v karamelkách třeba vytáhne zub. To byl náš druhý večer v New Orleans.

Zastavili jsme na Conti Street. „Co to je?“ zeptala jsem se a natahovala krk, abych dohlédla na bledě žlutý dům s černým mřížovím na balkonech.

„To je její dům,“ odušil Cokie. „Willie Woodleyový.“

„Její dům? Ale Willie je přece mužské jméno,“ namítla jsem.

„Nech toho, Josie. Willie je ženské jméno. A teď buď tiše!“ okřikla mě matka a plácla mě po stehně. Uhladila si šaty a urovnala vlasy. „Nečekala bych, že budu tak nervózní,“ zamumlala.

„A proč jsi nervózní?“ zajímalo mě.

Drapla mě za ruku a táhla mě za sebou. Cokie se na pozdrav dotkl štítku čepice. Usmála jsem se a zamávala na něj. Záclona v předním okně se pohnula a zakryla nejasnou postavu ozářenou jantarovým světlem. Dveře se otevřely, ještě než jsme k nim došly.

„Ty budeš nejspíš Louise,“ řekla žena ve dveřích matce.

Byla to bruneta v sametových večerních šatech. Měla hezké vlasy, ale nehty měla okousané a otřepené. Laciné ženy měly mizerné nehty. To jsem znala z Detroitu.

„Čeká na tebe v salóнку, Louise,“ oznámila bruneta.

Od předních dveří k dlouhému schodišti se táhl červený koberec a pokračoval i nahoru po schodech. Dům byl okázalý a křiklavý, nábytek čalouněný tmavě zeleným brokátem. Ze stínidel tlumených lamp visely černé křišťály. Zdi vstupní haly byly vyzdobené obrazy nahých žen s růžovými bradavkami. Cigaretový kouř se mísil se zatuchlým pachem růžové vody. Prošly jsme hloučkem slečen, které mě hladily po vlasech a říkaly mi zlatíčko a panenka. Vzpomínám, že jsem si říkala, že jejich rty vypadají, jako by je někdo celé pomazal krví. Vešly jsme do předního salóнку.

Ze všeho nejdřív jsem uviděla její ruku, žilnatou a bledou, přehozenou přes opěradlo čalouněného ušáku. Její nehty, leskle rudé jako zrnka granátového jablka, by jediným rychlým pohybem probodly balónek. Téměř každý prst zdobily trsy zlata a diamantů. Matce se rozechvěl dech.

Přiblížila jsem se k té ruce, hleděla na ni a obcházela křeslo k oknu. Zpod naškrobené, na míru ušité sukně vyčuhovaly černé podpatky. Ucítila jsem, jak mi stužka ve vlasech klouže dolů ke krku.

„Ahoj Louise.“

Ten hlas byl zastřený a bylo znát, že má něco za sebou. Platinově blondáté vlasy měla žena pevně stažené sponou s monogramem WW. Z koutků očí s linkami černými jako uhel se jí rozbíhaly vrásky. Rty měla šarlatové, ale ne krvavé. Kdysi bývala hezká.

Chvíli se na mě dívala a pak konečně promluvila. „Řekla jsem ,Ahoj Louise.““

„Ahoj Willie,“ hlesla matka. Dotáhla mě před křeslo. „Willie, tohle je Josie.“

Usmála jsem se a poskládala strupaté nohy do co nejhezčího

pukrlete. Ruka s červenými nehty mě rychle odmávla na pohovku naproti. Náramky zabřinkaly nelibozvučnou melodií.

„Tak... ses vrátila.“ Willie vytáhla z perleťové tabatěrky cigaretu a jemně ji oťukala o víčko.

„Už je to dávno, Willie. Snad to pochopíš.“

Willie mlčela. Hodiny na zdi swingovaly, tik tak. „Slyší ti to,“ řekla Willie konečně a pořád klepala cigaretou do tabatěrky.

„Snažím se držet,“ odušila matka a opřela se na pohovce.

„Držet se... jo. Slyšela jsem, že jsi včera měla nějakýho zelenáče z Tuscaloosy.“

Matka ztuhla. „Tobě se to doneslo?“

Willie na ni mlčky hleděla.

„Nebyla to žádná levárna, Willie,“ řekla matka s pohledem upřeným do klína. „Byl to prostě milej chlap.“

„Milej chlap, co ti koupil ty perly, hádám,“ poznamenala Willie a ťukání cigaretou o tabatěrku zesilovalo.

Matka nevědomky zdvihla ruku ke krku a přebírala perly.

„Kšefty mi jdou dobře,“ řekla Willie. „Chlapi si myslí, že bude válka. Jestli je to pravda, všichni si chtějí naposledy užít. Klapalo by nám to spolu, Louise, ale...“ Kývla mým směrem.

„Ona je hodná holka, Willie, a děsně chytrá. Sama se naučila číst.“

„Já nemám děti ráda,“ odsekla a provrtávala mě očima.

Pokrčila jsem rameny. „Já je taky dvakrát nemusím.“

Matka mě pořádně štípala do ruky. Cítila jsem, jak kůže lupla. Kousla jsem se do rtu a snažila sebou necuknout. Matku rozčilovalo, když jsem naříkala.

„Vážně?“ Willie na mě hleděla dál. „Tak co děláš... když nemáš ráda děti?“

„No, chodím do školy. Čtu si. Vařím, uklízím a dělám mámě Martini.“ Usmála jsem se na matku a promnula si ruku.

„Ty uklízíš a děláš Martini?“ Willie zdvihla špičaté obočí. Po jejím úšklebku najednou nebylo ani památky. „Máš nakřivo mašli. To jsi odjakživa takhle hubená?“

„Pár let jsem byla nemocná,“ vložila se do toho matka rychle. „Josie je hrozně vynalézavá a –“

„To vidím,“ odvětila Willie monotónně a dál ťukala cigaretou.

Přisunula jsem se blíž k matce. „Úplně jsem přeskočila první třídu, začala jsem až v druhé. Máma zapoměla, že už mám jít do školy –“ Matka mě dloubla palcem do kotníku. „Ale ani to moc nevadilo. Ve škole řekla, že jsme se přistěhovaly, a já prostě začala druhou třídou.“

„Ty jsi přeskočila první třídu?“ podivila se Willie.

„Ano prosím, a řekla bych, že mi nic neuteklo.“

„Žádné ano prosím. A říkej mi Willie. Rozumíš mi?“ Poposedla si. Zahlédla jsem vedle polštáře na křesle zasunuté něco, co vypadalo jako pažba pistole.

„Ano, paní Willie,“ odpověděla jsem.

„Ne paní Willie. Jen Willie.“

Civěla jsem na ni. „No, Willie, já mám zase ráda, když mi říkají Jo. A mašle mě moc neberou.“ Vytáhla jsem si stužku z hustých hnědých vlasů a sáhla po zapalovači na stole.

„Já neříkala, abys mi zapálila,“ opáčila Willie.

„Ne, ale třiapadesátkrát jste klepla cigaretou... teď už čtyřiapadesátkrát, tak mě napadlo, že byste si třeba chtěla zakouřit.“

Willie vzdychla. „Tak jo, Jo, zapal mi cigáro a nalej mi skotskou.“

„S ledem, nebo bez?“ zeptala jsem se.

Překvapeně otevřela pusku a pak ji zase zavřela. „Bez.“ Zapálila jsem jí a ona si mě měřila pohledem.

„No, Louise,“ řekla Willie a nad hlavou se jí zakroutil dlouhý proužek kouře, „královsky sis to všechno polepila, co?“

Matka si povzdechla.

„Tady zůstat nemůžeš, s holkou určitě ne. Budeš si muset sehnat bydlení,“ pokračovala Willie.

„Já ale nemám peníze,“ namítla matka.

„Ráno můžeš dát ty perly do zástavy, budeš mít něco do

začátku. Na Dauphine Street je malý byt, pronajímal si ho jeden můj sázkař. Jenže minulý týden se ten pitomec nechal zastřelit. Teď spí pod kytkami a ten byt už potřebovat nebude. Nájem je zaplacený až do konce měsíce. Pak se poptám a uvidíme.“

„Tak dobře, Willie,“ řekla matka.

Podala jsem Willie skleničku a zase si sedla. Zakopla jsem přitom stužku pod pohovku.

Usrkla a pokývala hlavou. „Namouduši, Louise, sedmiletá barmanka?“

Matka pokrčila rameny.

To bylo před deseti lety. Tu panenku mi nikdy nekoupila.

DVA

Mysleli si, že jejich šepot a hihňání neslyším. Poslouchala jsem je deset let. Vzala jsem to přes Conti k Chartres, pod paží knihu. Pobrukovala jsem si, což ty zvuky přehlušovalo. Kurtizána, běhna, šlapka, kurva. Všechno to moc dobře znám. Dnes už se na člověka podívám a odhadnu, které z těch slov použije.

„Nazdárek Josie,“ říkali s pousmáním, po kterém přišel povzdych a někdy zavrtění hlavou. Dělali, jako by mě litovali, ale jakmile jsem se vzdálila na deset kroků, zaslechla jsem jedno z těch slov a s ním matčino jméno. Bohaté ženy předstíraly, že je slovo *kurva* pálí na jazyku. Šeptaly ho se zdviženým obočím. Hrály šokované výrazy, jako by se jim to slovo samotné vloudilo do kalhotek a nakazilo je kapavkou. Nepotřebovala jsem jejich soucit. Nebyla jsem jako matka. I ona byla stejně jen polovina rovnice.

„Josie! Počkej na mě!“

Za chvíli už vedle mě šel Frankie, jeden z lidí, kteří Willie informovali o všem, co se děje. Svůdně se nade mě naklonil. „Kam ten spěch?“ zeptal se, olízl si prsty a uhladil si napomádané vlasy.

„Musím do obchodu,“ odvětila jsem. „Jdu pozdě.“

„No jo, co von by bez tebe starej Marlowe dělal, co? Beztak už ho krmíš lžičkou, ne? Jsem slyšel, že je skoro mrtvej.“

„Naopak, je úplně živý, Frankie. Jen je... v důchodu.“ Střelila jsem po něm pohledem.

„Helemese, ona ho brání. Že ty s ním něco máš?“

„Frankie!“ Hrozná pomyšlení. Nejenže byl Charlie Marlowe strašně starý, ale byl jako můj strejda.

„Nebo jsi zabouchnutá do jeho synka, že jo? Děláš voči na mladýho, abys zdělila ten brloh s knihama, co ho máš tak ráda?“ Se smíchem do mě dloubl loktem.

Zastavila jsem se. „Potřebuješ něco, Frankie?“

Pobídl mě, abych šla dál, a ztišil hlas. „Vlastně jo. Mohla bys vyřídit Willie, že jsem se doslech, že se sem chystá Cincinnati?“

Po zádech mi přeběhl mráz. Snažila jsem se udržet pevný krok. „Cincinnati?“

„Řekla bys jí to, Josie?“

„Uvidím ji až ráno, vždyť to víš,“ namítla jsem.

„Furt tam nechodíš po setmění? Ty jsi teda mazaná. No, prostě jí vyříd, že se tu Cincinnati vobjeví. Bude jí to zajímat.“

„Snad nezapomenu,“ odušila jsem a natáhla k němu ruku s rozevřenou dlaní.

„Ách jo, ty somračko jedna!“

„Žádná somračko, jsem obchodnice,“ opravila jsem ho. „Jen si vzpomeň, Willie nemá překvapení ráda.“

„Ne, to nemá,“ ucedil a vrazil ruku do kapsy. „Co s těma všema chechtákama děláš, Josie? Dyk by stačilo, kdybys zdvihla sukni.“

„Kdybych měla zdvihnout sukni, tak jen proto, abych vytáhla pistoli a nasypala ti to do hlavy.“

Do mých peněz Frankiemu nic nebylo. Chtěla jsem z New Orleans pryč. Potřebovala jsem peníze na autobus a taky rezervu, ze které bych vyžila aspoň rok, abych se postavila na vlastní nohy. V jedné knize o podnikání, kterou jsem si přečetla v obchodě, psali, že je dobré mít našetřeno aspoň na rok. Jakmile budu mít peníze, rozhodnu se, kam pojedu.

„No dobře, dobře,“ odvětil. „Dyk víš, že tě jen škádlím.“
„Co kdyby sis u mě v obchodě koupil knížku, Frankie?“
„Dyk víš, že nerad čtu. Řek bych, že nikdo nemá čtení rád jako ty. Co to máš zase dneska pod paží?“

„E. M. Forstera.“

„To jsem nikdá neslyšel.“ Vzal mě za ruku a upustil mi do dlaně několik mincí. „Tumáš, a nezapomeň jí to vzkázat. Nedostanu zaplácáno, estli zapomeneš.“

„Víš, kdy přijede do města nebo kde se zašívá?“ zeptala jsem se.

„Ne. Eště ne. Já jen vím, že už tu brzo bude.“ Frankie sebou cukl a ohlédl se přes rameno. „Tak zatím.“

Přidržela jsem si sukni a rychlým krokem zamířila ke knihkupectví. Od té události uplynuly dva roky. Cincinnati se od té doby ve Čtvrti neukázal a nikomu nechyběl. Tvrdil, že na předměstí dělá pro Carlose Marcella, kmotra neworleanské mafie. Nikdo mu nevěřil, ale taky mu to nikdo neřekl do očí. Cincinnati pyšně nosil drahé obleky – obleky, které mu tak docela nepadly. Říkalo se, že je ukradl mrtvým, které zabil pro Carlose Marcella. Cokie tvrdil, že nosit oblek mrtvého chlapa je zlé mojo.

Carlos Marcello vedl organizaci a vlastnil pozemky na kraji města. Mezi místními šly řeči, že Marcello do svých močálů nasadil aligátory a zbavoval se tam mrtvol. Jeden pošťák kdysi Cokiemu vyprávěl, že viděl na hladině plavat boty. Willie Carlose Marcella znala. Posílala holky do jeho motelu, když byla v domě na Conti horká půda. Tam se matka seznámila se Cincinnatim.

Cincinnati pro ni měl slabost. Nosil jí drahé dárky a tvrdil, že vypadá docela jako Jane Russellová z hollywoodských časopisů. To by asi znamenalo, že taky vypadám jako Jane Russellová, ale možná spíš bez make-upu, hezkých šatů a načesaných vlasů. Obě jsme měly hnědé oči trochu daleko od sebe a taky vysoká čela, kštici tmavých vlasů a rty, díky kterým jsme pořád měly maličko nevrlý výraz.

Matka byla do Cincinnatiho blázen, jednou dokonce řekla,

že jsou do sebe zamilovaní. Někdy byla tak hloupá, až mi bylo trapně. Stačilo, že se tahá s gaunerem jako Cincinnati, a ještě aby do něj byla zamilovaná? K pláči. Willie ho nenáviděla. Já jím opovrhovala.

Přeběhla jsem úzkou uličku kousek od klenotnictví a vyhnula se muži, který močil na zeď. E. M. Forsterem jsem rozehnala pach plesnivého dubového dřeva a rychle překročila mokré dlažební kostky. Jestli Čtvrť takhle ohavně smrděla, když bylo chladno, na jaře bude páchnout ještě víc a v létě bude puch nesnesitelný. Prošla jsem Toulouse Street k Royal Street a zaslechla Slepého Otise, jak zpívá blues, podupává si nohou a tupým příborovým nožem přejíždí po ocelových strunách.

Majitelé barů a restaurací lezli po štaflích a zdobili dveře a okna na večerní oslavy. O půlnoci konečně přijde rok 1950. Ulicemi se nesl vzrušený šum. Lidé se nemohli dočkat, až tohle desetiletí i s celou válkou budou mít za sebou. Cestu mi zkřížil párek milenců, pospíchali na taxík, a kousek dál stál o zeď opřený drobný mužík v otrhaném oblečení a pořád dokola zpíval „aleluja“.

Když byl Cincinnati naposledy ve městě, opil se a matku zbil. Willie vykopla dveře pokoje a vystřelila po něm, kulka mu škrábla nohu. Zavezla jsem Cokieho taxíkem matku do nemocnice. Když Cincinnati vystřízlivěl, měl ještě žaludek na to, aby tam za ní přišel. Chrstla jsem na něj horké kafe a pohrozila mu, že zavolám policii. Odkulhal z města pryč, ale nechal za sebou slib, že se vrátí.

„Jen počkej,“ zašeptal a olízl si zuby. „Já tě dostanu, Josie Morainová.“

Otřásla jsem se.

„Hej, Motorový město.“

Otočila jsem se za hlasem. Na druhé straně ulice seděl na své motorce Jesse Thierry a koukal na mě. Moc toho nenařekl a místo řeči často jen kývl hlavou nebo se usmál. Někdy jsem měla pocit, že mě sleduje, což bylo absurdní, protože Jesse Thierry by se o nikoho jako já nezajímal. A byl možná tichý,

ale jeho zevnějšek doslova křičel. Byl pohledný a vypadal drsně, což mě vždycky trochu zneklidňovalo. Ostatní ovšem ne. Turisté se po něm ohlíželi a neustále se za ním táhly holky.

„Nepotřebuješ svézt?“ zeptal se mě. Zavrtěla jsem hlavou.

„Já bych chtěla, Jesse!“ ozvala se blondýnka vedle něj.

Ignoroval ji. „Určitě, Jo?“

„Určitě. Díky, Jesse.“

Přikývl, nakopl motorku a odfrčel pryč, holky nechal stát na chodníku.

Zahnula jsem na Royal a hluk trochu zeslábl. Předě mnou se objevila tmavě modrá cedule se zlatým písmem. Visela na tepané konzoli nade dveřmi a bylo na ní napsáno Marloweovo knihkupectví. Skrz výlohu bylo vidět Patricka za pultem. Když jsem vešla, nad hlavou mi zacinkal zvonek a obklopila mě uklidňující vůně papíru a prachu.

„Jak mu dneska je?“ zeptala jsem se.

„Má dobrý den. Pamatuje si moje jméno. Řekl bych, že si dokonce na chvílku vzpomněl, že jsem jeho syn,“ odpověděl Patrick a opřel se na své oblíbené židli za pultem.

„Báječné!“ Myslela jsem to vážně. Byly dny, kdy pan Marlowe Patricka nepoznával. Někdy mu nadával, a dokonce po něm házel věci. To byly zlé dny.

„Byl tady tvůj kámoš Cokie,“ informoval mě Patrick. „Tohle ti posílá.“ Posunul ke mně přes pult složený kousek papíru.

Rozložila jsem ho.

CINCYNATTY.

Poznala jsem Cokieho roztřesený rukopis.

„Nečetl jsem to, ale řekl bych, že myslí Cincinnati,“ odtušil Patrick.

„Tak ty jsi to nečetl, jo?“ Patrickovi bylo nedávno jednadvaacet, ale pořád provokoval jako kluci, co o přestávkách tahají holky za copy.

Usmál se. „Neví, jak se to píše. On jede do Cincinnati?“

„Mmm... nejspíš jo. Schoval jsi mi noviny?“

Ukázal na výtisk *Times-Picayune*, pečlivě složený na mé židli.

„Díky. Za chvíli si je přečtu,“ řekla jsem mu.

„Poslechni, Jo, *Picayune* jsou děsná nuda. Schválně vynechávají zprávy ze Čtvrti a...“

Patrickův hlas se vytratil, jak jsem procházela mezi vysokými regály plnými knih k schodišti schovanému vzadu za krámem. Bydlela jsem ve vlastním bytě od jedenácti let. Nejdřív to vlastně ani nebyl byt, jen maličká kancelář a vedle ní koupelna. Začala jsem v knihkupectví přespávat, když mi bylo deset a matce začaly její stavy, kdy mě bezdůvodně tloukla deštníkem. Rychle jsem zjistila, že je nejspokojenější, když mě nemá na očích. A tak jsem se těsně před zavíračkou schovala v knihkupectví a spala pod velkým stolem v kanceláři.

V den svých jedenáctých narozenin jsem se zase odplížila po schodech nahoru, když bylo zavřeno. Kancelář někdo celou předělal. Okna i zdi byly umyté. Stůl tam pořád stál, ale někdo vynosil všechny bedny a místo nich dovnitř nastěhoval postel, malý prádelník, a do kouta dokonce poličky s knihami. Na tyči nad otevřeným oknem visely květované závěsy a z ulice dovnitř doléhala hudba. Na skobičce visel jediný klíč. Do dveří někdo dal zámek a u postele stála opřená baseballová páłka. Nikdy na to nepřišla řeč. Prostě jsem začala výměnou za bydlení pracovat u pana Marlowa v obchodě.

Odemkla jsem, vklouzla dovnitř a rychle za sebou zase zamkla. Klekla jsem si, pod postelí jsem z podlahy vytáhla prkno a chvíli šátrala, než jsem nahmatala krabici od doutníků. Hodila jsem dovnitř peníze od Frankieho a vrátila prkno na místo. Vylezla jsem zpod postele a zatáhla závěsy. Pak jsem rozbalila vzkaz od Cokieho.

CINCYNATTY.

„Za chvíli jsem zpátky,“ ohlásila jsem Patrickovi, když jsem sešla dolů do krámu.

„Ale no tak. Je silvestr,“ namítl.

„Vždyť je teprve jedna.“

„Ale já si potřebuju něco zařídit,“ opáčil.

„Bude to jen chvilka,“ řekla jsem a spěšně vyšla ze dveří.

Přeběhla jsem ulici k Salovi. Willie byla u něj v restauraci vážená zákaznice a on mě vždycky nechal si zavolat, když jsem potřebovala. Willie byla vlastně vážená zákaznice na spoustě míst a její výhody se naštěstí vztahovaly i na mě.

„Ahoj Mario,“ pozdravila jsem servírku a ukázala na telefon vzadu. Přikývla.

Zdvihla jsem sluchátko a vytočila Hemlock 4673.

Dora zvedla telefon hned po prvním zazvonění a ohlásila se falešným sípavým hlasem.

„Tady Josie. Potřebuju mluvit s Willie.“

„Nazdar cukrouši, Willie spí.“

Spí? Willie si na šlofíky nepotrpí. „Tak ji vzbud.“

Dora odložila sluchátko. Slyšela jsem slábnoucí klapot jejích podpatků o prkennou podlahu, jak šla pro Willie. Podle toho, jak jí boty pleskaly o paty, jsem poznala, že má na sobě ty pan-

tofle s červenými peříčky, co si nechala poslat poštou z New Yorku od Fredericka z Páté avenue. Nakroutila jsem si šňůru od sluchátka na prst, ale sklouzla. Ruce se mi potily. Otřela jsem si je do sukně.

„Knoflíky a mašle,“ prohlásila Willie, aniž by se obtěžovala s pozdravem.

„Cože?“

„Ta melodie, co sis broukala. To jsou ‚Knoflíky a mašle‘. Koukni, potřebuju chvilku klidu, než se tu zase začnou otrásat zdi. Co je sakra tak důležitýho?“

„Cincinnati.“

Ve sluchátku bylo ticho. Zaslechla jsem cvaknutí a škrtnutí jejího luxusního zapalovače a pak dlouhý výdech, jak vyfoukla kouř. „Kdo ti to řekl?“

„Frankie,“ odvětila jsem. „Vyčíhl si mě, když jsem od vás odešla. Byla jsem na cestě do krámu.“

„Kdy má přijet?“ chtěla vědět Willie.

„Prý neví, jen ví, že je na cestě a že už tu možná je. Kde je máma?“ zeptala jsem se.

„Nahoře. Od rána se hihňá jako kráva,“ odušila Willie.

„Myslíš, že to ví?“

„Jistě že to ví. Tušila jsem, že se něco děje. Dora tvrdila, že jí předevěřím někdo volal. Od té doby se chová jako husa.“ Slyšela jsem dlouhý vdech, pak pauzu a pak to ve sluchátku trochu zašustilo, jak Willie vyfoukla kouř nosními dírkami.

„Cokie to ví. Nechal mi vzkaz,“ řekla jsem.

„To je dobře. Cokie se má dneska večer zastavit se zbožím u pár lidí. Bude mě informovat. Jsi u Sala?“

„Ano. Cokie povídal, že dneska večer v Paddocku hrají Védovové dixielandu, tak jsem si říkala, že bych –“

„V žádným případě. Nechci, aby tě ve Čtvrti někdo viděl,“ opáčila Willie.

„Ale Willie, je silvestr,“ přemlouvala jsem.

„To je mi ukradený. Zůstaneš doma. Zamčená. Rozumíš?“ usadila mě.

Zaváhala jsem. Přemýšlela jsem, jak daleko si můžu dovolit zajít. „Cincinnati teď prý dělá pro Carlose Marcella.“

„Starej se o svý,“ odsekla Willie. „Přijď ráno.“

„Já jen – mám strach o mámu,“ řekla jsem.

„Měla bys mít strach spíš o sebe. Tvoje máti je tupá štětka.“
Ve sluchátku to cvaklo a bylo ticho.

„Promiň mi to,“ řekla jsem Patrickovi, když jsem se vrátila do obchodu.

„Všechno dobrý?“ zajímal se.

„Dobrá, proč?“

„Máš na krku rudé fleky. Na, tvoje milovaná společenská rubrika dneska úplně přetéká.“ Hodil mi noviny, když jsem si sedla vedle něj za pult. Zdvihl hlas a mluvil afektovaným novovým tónem. „Slečna Blanche Fournetová z Birminghamu v Alabamě, toho času na zimní dovolené v New Orleans, byla čestným hostem na slavnostním obědě, který pořádal její strýc doktor George C. Fournet s chotí. Stůl byl ozdoben světle modrými hortenziemi a všichni milí hosté se nudili, až hrůza.“

Rozesmála jsem se a plácla ho novinami přes rameno.

„Ne, vážně, Jo. Ta tvoje posedlost předměstím a společenskou rubrikou je absurdní. Kdy ti konečně dojde, že ty ženské jsou jen starý snobský rašple?“

Zvonek zacinkal a do obchodu vešel vysoký pohledný muž v obleku na míru.

„Brý odpoledne,“ pozdravil, usmál se a kývl na nás. „Japak se tu máte?“

Měl jižanský přízvuk, ale z New Orleans nebyl. Byl dohněda opálený, takže mu zuby v širokém úsměvu oslnivě zářily jako Carymu Grantovi.

„Dobře, děkujeme. Přijel jste na svátky navštívit New Orleans?“ zeptala jsem se.

„To je to na mně tak vidět?“ odtušil muž s úsměvem.

„Promiňte, já jen –“

„Neomlouvejte se, máte pravdu. Přijel jsem z Memphisu jen na fotbalový turnaj.“

„Hrajete?“ zajímal se Patrick a měřil si mužovu výšku a široká ramena.

„Jo. Hraju za Vanderbiltovu univerzitu. Jezdívali jsme sem s týmem rozdat si to s Tulanem. Vždycky jsem to tu měl rád. V New Orleans se člověk snadno dostane do maléru, vyzkoušel jsem si to na vlastní kůži, to vám povídám.“ Vědoucně mrkl na Patricka. „Vy chodíte na Tulane?“ zeptal se.

„Já zrovna skončil na Loyole,“ odpověděl Patrick.

„A vy, krásná dámo?“ podíval se ten oslnivý muž na mě.

Vysoká? Ano! chtělo se mi zakřičet. Moc ráda bych šla na vysokou. Místo toho jsem se usmála a sklopila pohled.

„Ještě se nerozhodla,“ ozval se Patrick. „Znáte ten typ, je tak chytrá, že se o ni všechny školy perou.“

„Sháníte něco konkrétního?“ zeptala jsem se, abych změnila téma. Nenuceně jsem položila dva prsty na pult. Bylo to znamení, taková naše hra. Snažili jsme se uhodnout, jaký žánr knihy bude zákazník chtít. Dvěma prsty jsem Patrickovi naznačila, že sázím desetacent na to, že pan Memphis hledá něco historického. Patrick zařal levou pěst. To znamenalo, že hádá něco kolem sportu.

„A víte, že jo?“ řekl pán z Memphisu a smekl klobouk. Jeho černé vlasy se zaleskly v odpoledním slunci, jež sem proudilo výlohou. „Keatse.“

„Poezii?“ podivil se Patrick.

„Překvapenej, co? No, neměl byste knihu soudit podle obalu. I fotbalisti mají rádi básničky,“ řekl.

„Samozřejmě že ano,“ řekla jsem já. „Poezie je tamhle.“

„Musím běžet,“ oznámil Patrick. „Josie to s vámi vyřídí. Keatse má ráda. Moc mě těšilo, pane.“

„Forrest Hearne,“ představil se džentlmen a natáhl k Patrickovi ruku. „Taky mě moc těšilo.“

Zavedla jsem pana Hearn do zadu k vysokému regálu s básnickými knihami.

„Keats se prý zamiloval do své sousedky,“ řekla jsem mu přes rameno.

„Ano, ale četl jsem, že to byla bouřlivá aféra,“ odvětil a čekal, co já na to. „Keats si přál, aby byly po jeho smrti všechny dopisy, které si vyměnili, spáleny. Takže pravdu se asi nikdy nedozvíme.“

Zastavila jsem se u regálu a zády k panu Hearnovi rychle prohledávala podle abecedy seřazené knihy pod písmenem K.

„Tady je to, Keats.“ Obrátila jsem se. Pan Hearne stál dost blízko a hleděl na mě.

„Slečno... neznáme se odněkud?“ zeptal se vážně. „Něco mi na vás připadá hrozně povědomé.“

Ucítila jsem, jak mi po zádech mezi lopatkami stéká kapka potu. „Neřekla bych. Nikdy jsem v Tennessee nebyla.“

„Ale já byl v New Orleans mockrát,“ odvětil a utáhl si uzel na hedvábné kravatě.

„Asi mám takový ten obličej, co každému připadá povědomý,“ odtušila jsem a popošla od něj i od poličky dál. „Kdybyste ještě něco potřeboval, tak na mě houkněte.“

S pobrukováním jsem došla zpátky k pultu a vědoma si jeho pohledu jsem vklouzla mezi regály. Odkud bych mohla znát bývalého fotbalistu z Tennessee, který hrál za Vanderbiltovu univerzitu, vypadá jako filmová hvězda a má rád poezii? Ale ten jeho výraz byl opravdový, netvářil se jako ti muži s krví podlitýma očima a pusou plnou sladkých řečí, muži, které jsem potkávala, když jsem chodila ráno k Willie uklízet. Někdy, když jsem přišla před šestou, musela jsem sama odrážet jejich výpady. Většina mužů nezůstávala přes noc. Willie vždycky

říkala, že není žádný hotel, pokud ovšem není dotyčný ochoten pořádně zaplatit. Ne, většina mužů s úsměvem odcházela, jakmile si vyřídila svoje. Ti, kteří zůstali až do rána, měli spoustu peněz, ale taky jim něco chybělo, jako by měli v duši díru tak velkou, že ji nešlo zacelit. Dost často se stávalo, že si se mnou na odchodu chtěli popovídat. Ty rozhovory byly těžkopádné, prosycené pocitem viny a zpravidla obsahovaly standardní větu, jestli se odněkud neznáme. Ale pan Hearne se zeptal upřímně, jako by si tím doopravdy lámal hlavu.

Došel zpátky k pultu, v ruce dvě knihy.

„Ach, ano, to je moc dobrá volba,“ řekla jsem a prohlížela svazek Keatse, který si vybral.

„Pro Marion, to je moje žena,“ vysvětlil mi.

„Aha, a taky *David Copperfield*.“

„Ten je pro mě. Už ho mám tak desetkrát.“

Usmála jsem se. „Můj nejoblíbenější Dickens. Fascinuje mě, že *David Copperfield* je založený na Dickensově vlastním životě, že někdo vůbec dokáže překonat takové utrpení a chudobu a nakonec dosáhnout štěstí.“

Řekla jsem příliš. Díval se na mě tím pohledem. Nesnášela jsem ho. „Měla jsi to těžký, holka, co?“ říkal ten pohled. Připadala jsem si uboze.

Hearne promluvil tiše. „Vím, jak to myslíte. Sám jsem měl takový copperfieldovský dětství.“

Zírala jsem na něj celá v šoku z toho, že tenhle kultivovaný muž někdy vůbec mohl poznat chudobu nebo utrpení. To se vážně tak změnil? Mé překvapení nezůstalo bez povšimnutí.

Přikývl. „Rozhodnutí, to ta utvářejí náš osud.“ Aniž by knihu otevřel, začal z ní recitovat: „,Prokázat, zda se co hrdina vlastního životopisu projeví já sám, nebo zda to místo zaujme někdo jiný,...“

Kývla jsem hlavou a dopověděla s ním: „bude úlohou těchto stránek.“

Stáli jsme tam a navzájem se neznali, ale dokonale jsme si rozuměli. Na ulici zatroubilo auto a přetrhlo naše upřené pohledy.

Rychle jsem dopsala účtenku a podala mu ji. „Chcete je zabalit?“

„Ne, to nebude třeba.“ Z vnitřní kapsy saka vytáhl sponu na peníze. Měl „salátovou hlávku“, jak tomu říkala Willie. Ve sponě bylo tolik bankovek, že z ní trčely na všechny strany jako květ. Když mi podával padesátidolarovku, všimla jsem si lesklých hodinek Lord Elgin.

„Omlouvám se,“ vydechla jsem, „já nebudu mít na vrácení.“

„Moje chyba. Zapomněl jsem si v hotelu rozměnit. Můžu vám dát šek?“

Šeky jsme přijímali jen od zákazníků, kteří měli účet. Od různých neplatičů ze Čtvrti jsme dostali spoustu šeků, které byly k ničemu. Před pokladnou byla pověšená cedule, která zákazníkům oznamovala, že bereme platby jen v hotovosti. „Samozřejmě,“ řekla jsem mu. „Šek bude stačit.“

Vděčně přikývl a vytáhl šekovou knížku a elegantní plnicí pero. Forrest Hearne byl ve vatě, to bylo jisté.

„A co v Memphisu vůbec děláte?“ zeptala jsem se a snažila se, aby to znělo nenuceně.

„Jsem architekt a stavitel,“ řekl. Podepsal šek a s úsměvem mi ho podal. „Stavím domy.“

Přikývla jsem.

Došel ke dveřím a pořádky si mě přitom zkoumavě prohlížel. „Tak vám děkuju za pomoc a za popovídání. Jsem vám zavázán.“

„Bylo mi potěšením.“

„A hodně štěstí na vysoké, ať už si vyberete kteroukoli.“ Otevřel dveře, ale pak se najednou zarazil. „Skoro bych zapomněl – šťastný nový rok,“ řekl a nasadil si klobouk. „Bude ohromnej.“

„Šťastný nový rok.“ Usmála jsem se.

A pak byl pryč.

Seděla jsem na posteli a zírala na šek.

Forrest L. Hearne, Jr.

73 East Parkway Avenue North, Memphis, Tennessee

Memphiská komerční banka a záložna

Jako by se mi šeptem vracela jeho slova. *Rozhodnutí, to ta utvářejí náš osud.*

Došla jsem ke stolu a vytáhla ze skříše žlutý list papíru. Začala jsem si ten seznam psát ve třinácti a první na něm byl Tom Moraine, novinář, který kdysi přišel k nám do knihkupectví. Jednou, když jsem byla na Willie naštaná, jsem jí řekla, že jsem našla svého otce a že se odstěhuju. Willie se rozesmála. Řekla mi, že se můj táta nejmenuje Moraine. Tak se jen jmenoval jeden hazardní hráč, co s ním matka v sedmnácti utekla. Manželská idylka vydržela celé tři měsíce a pak se matka vrátila. Prstýnek i jméno si nechala.

Willie tvrdila, že otcové se přeceňují a že můj otec může být kdokoli, nejspíš nějaký divný zoufalec s filčkama v kalhotách, co ze všeho nejradši nosí kravaty na gumičce. Říkala mi, ať to pustím z hlavy. Jenže já to z hlavy nepustila. Nešlo to. A tak jsem tu hru hrála dál a léta jsem na seznam připisovala další jména a představovala si, že polovina ze mě je aspoň trochu

pořádná, že nejsem úplná nula. A divný je dost relativní pojem. Koneckonců, co je divnější, chlap, který má rád kravaty na gumiče, nebo holka, co v šuplíku schovává dlouhý seznam vysněných otců?

Červený neonový nápis naproti u Sala zablikal a zabučel a mé závěsy a deska stolu se růžově rozsvítily. Hluk zvenčí zesiloval, jak se blížila půlnoc. Za chvíli přijde rok 1950 a s ním příslib nového desetiletí. Na seznam jsem dopsala jméno Forrest L. Hearne, Jr. a těch pár věcí, co jsem o něm věděla. Odhadla jsem, že je mu tak kolem čtyřiceti.

Fotbalista. Z Memphisu. Architekt. Má rád Dickense a Keatse, poznamenala jsem si.

Keatse... rozhodně nepatřil mezi průměrné turisty.

Ptal se mě na vysokou. Střední školu jsem dodělala loni v červnu, ale vysokou jsem hezky zabalila a v duchu uklidila na půdu, abych na ni chvíli nemusela myslet. Už střední byla dost těžká, ale ne kvůli učení. To pro mě byla hračka. Neustále se snažit být neviditelná, což mě vyčerpávalo. Když si mě lidi všímali, mluvili o mně. Jako když v osmé třídě matka přišla na den otevřených dveří. Přišla jen proto, že jedna z holek povídala, že náš dějepisář pan Devereaux je hezký a docela divoký.

Matka se objevila s diamantovými náušnicemi a v králíčím kožichu až k zemi. Tvrdila o něm, že „spadl z nákladáku“. Pod ním byla úplně nahá.

„Nebud' tak upjatá, Josie. Neměla jsem čas. Nikdo si toho nevšimne,“ řekla mi. „A navíc ta podšívka je sametově hladká. Tak, a kterej to je, ten dějepisář?“ Byla přiovilá a dalo jí práci kožich udržet, aby se nerozhaloval. Všichni otcové civěli a jejich manželky je chytaly za ruce a tahaly pryč. Děti koukaly na mě. Druhý den si pár spolužáků šeptalo, že jejich mámy říkají mé matce „ta coura“. A já si taky připadala nahá a špinavá.

Dějepisář ji nejspíš nezaujal. Do školy už nikdy nepřišla, dokonce ani na slavnostní předávání diplomů ne. „Aha, to bylo dneska?“ řekla mi a u toho si před zrcadlem nalepovala na tvář falešnou pihu. „Měli jste na sobě ty odporný čepice se střap-

cem?“ Zvrátila hlavu a zasmála se smíchem, co jsem tak nesnášela. Začal docela nevinně, ale pak se jí v hrdle přiškrtl, prošel nosem a ven se vyplížil jako zakdákání. Ošklivost z ní úplně prýštila.

Willie na slavnostní předávání přišla. Dojela se svým černým cadillacem až ke škole a zaparkovala na jednom z míst vyhrazených pro vedení. Dav se před ní rozestupoval, když kráčela do posluchárny. Sedla si až dopředu. Na sobě měla drahé, na míru šité šaty a k nim dokonale ladící klobouk a rukavice a samozřejmě své typické černé brýle – které během celé slavnosti nesundala. Přišel taky Cokie, stál vzadu s velkým pugétem, úsměv od ucha k uchu. Lidé si šeptali o jeho karamelově zbarvené kůži, ale neposlouchala jsem. Cokie byl jediný muž, se kterým jsem si připadala doopravdy v bezpečí.

Willie mi za maturitu dala nádherný stříbrný medailonek od Tiffanyho. Byly na něm vyryté mé iniciály. „Nechávej si na svoje věci vyrýt iniciály, Jo, a ony se k tobě vždycky vrátí,“ řekla mi. Ten medailonek byl nejdražší věc, co jsem měla, a nosila jsem ho dennodenně zastrčený za blůzou. Věděla jsem, že kdybych ho sundala, matka by mi ho mohla ukrást nebo ho prodat.

Na okraj vedle jména pana Hearn a jsem napsala *Ptal se na vysokou* a vrátila jsem papír zpátky do šuplíku.

Z ulice pod oknem jsem zaslechla nějaký rozruch a pak unisono hlasy:

„Pět... čtyři... tři... dva... jedna... ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK!“

Klaksony troubily a lidi křičeli. Třísklo se sklo a ozývaly se salvy smíchu.

Vytáhla jsem zrcátko a začala si natáčet vlasy. Navinula jsem pramen hustých vlasů na prst, přitiskla ho k hlavě a přichytila pinetkou. Silvestr byl jeden velký rumraj. O nic nepřicházím, říkala jsem si. Loni jeden obchodní cestující z Atlanty před holkami u Willie předváděl své bohatství tak, že v salóнку páčil dolarové bankovky. Holky vrkaly a áchaly, až nakonec chytilo jedno z orientálních křesel. Druhý den jsem musela

ohořelé zbytky vytáhnout ven, byla jsem celá od sazí. Matka se mi smála. Její zahořklost rok od roku rostla. Špatně snášela, že stárne, zvláště mezi mladými holkami u Willie. Pořád vypadala, že jí není ani třicet, a lhala o svém věku, ale už nebyla mezi nejoblíbenějšími.

Dodělala jsem si hlavu a rozhodla se, že si budu chvíli číst, než se veselí venku trochu utiší. Vedle pobrukování bylo čtení jediná věc, která dokázala přehlušit matku a Čtvrť a umožnila mi žít život mimo New Orleans. Dychtivě jsem se vrhala do knih. Životy jejich postav byly o tolik zajímavější než osamělý tep toho mého.

Knížku jsem měla dole v krámě. Odemkla jsem dveře a bosá a v noční košili jsem potichu sešla dolů. Držela jsem se ve stínu mezi regály, aby mě z ulice nikdo neviděl. Už jsem byla na druhé straně místnosti, když jsem zaslechla zvuk. Trhla jsem sebou. Někdo zatlačil do dveří. Najednou se ozvalo cvaknutí a zvonek zacinkal. V obchodě někdo byl.

Podívala jsem se přes celou místnost ke schodům a přemýšlela, jestli se mám rozběhnout do pokojíku pro pistoli. Posunula jsem se ke straně a zarazila se. Kroky. Blížily se. Skrčila jsem se za regál a zaslechla hluboký mužský smích. Hledala jsem něco, čím bych se mohla bránit. Z police před sebou jsem vytáhla velkou knihu.

„Vidííííme tě,“ posmíval se mi hluboký hlas.

Srdce mi poskočilo. My? Cincinnati si s sebou někoho přivedl. Předě mnou se objevila nejasná silueta. Vší silou jsem jí mrštila svazek do obličej a rozběhla se ke schodům.

„Au! Josie, co děláš?“

Byl to Patrickův hlas. „Patricku?“ Zastavila jsem se a vykoukla za knihovnou.

„Kdo jinej by sem asi chodil?“ ucedil Patrick a mnul si tvář. „Ale trefila jsi mě pěkně teda.“ Zpoza něj vystoupila druhá postava.

„Co tu děláte?“ zeptala jsem se a popošla k nim. Ucítla jsem pach bourbonu.